

Istungidokument

**B9-0242/2019 }
B9-0243/2019 }
B9-0244/2019 }
B9-0245/2019 }
B9-0256/2019 }
B9-0257/2019 } RC1**

18.12.2019

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 144 lõikele 5 ja artikli 132 lõikele 4,

millega asendatakse järgmised resolutsiooni ettepanekud:

B9-0242/2019 (ECR)
B9-0243/2019 (Verts/ALE)
B9-0244/2019 (S&D)
B9-0245/2019 (GUE/NGL)
B9-0256/2019 (Renew)
B9-0257/2019 (PPE)

Afganistani kohta, täpsemalt poiste väidetava seksuaalse kuritarvitamise kohta
Lõgari provintsis
(2019/2981(RSP))

**Michael Gahler, Željana Zovko, Dasvid McAllister, Andrey Kovatchev,
Sandra Kalniete, Antonio López-Istúriz White, Tomáš Zdechovský, Eva
Maydell, Magdalena Adamowicz, Maria Walsh, Milan Zver, Roberta
Metsola, Lefteris Christoforou, Loucas Furlas, David Lega, Krzysztof**

RC\1195504ET.docx

PE643.415v01-00 }
PE643.416v01-00 }
PE643.417v01-00 }
PE643.418v01-00 }
PE643.429v01-00 }
PE643.430v01-00 } RC1

Hetman, Tomas Tobé, Romana Tomc, Seán Kelly, Arba Kokalari, Stelios Kypouropoulos, Vladimír Bilčík, Luděk Niedermayer, Ioan-Rareş Bogdan, Gheorghe-Vlad Nistor, Stanislav Polčák, Jiří Pospíšil, Ivan Štefanec, Michal Wiezik, Peter Pollák

fraktsiooni PPE nimel

Kati Piri, Robert Biedroń

fraktsiooni S&D nimel

Petras Auštrevičius, Atidzhe Alieva-Veli, Malik Azmani, José Ramón Bauzá Díaz, Phil Bennion, Stéphane Bijoux, Izaskun Bilbao Barandica, Gilles Boyer, Sylvie Brunet, Olivier Chastel, Katalin Cseh, Jérémy Decerle, Anna Júlia Donáth, Engin Eroglu, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Antony Hook, Ivars Ijabs, Moritz Körner, Ondřej Kovařík, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Karen Melchior, Ulrike Müller, Javier Nart, Jan-Christoph Oetjen, Dragoş Pîslaru, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Monica Semedo, Susana Solís Pérez, Ramona Strugariu, Irène Tolleret, Yana Toom, Viktor Uspaskich, Hilde Vautmans, Marie-Pierre Vedrenne, Irina Von Wiese, Chrysoula Zacharopoulou

fraktsiooni Renew nimel

Erik Marquardt, Hannah Neumann

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Anna Fotyga, Jan Zahradil, Karol Karski

fraktsiooni ECR nimel

Marisa Matias, Manuel Bompard, Clare Daly, Mick Wallace, Helmut Scholz, Özlem Demirel, Martin Buschmann, Martina Michels, José Gusmão

fraktsiooni GUE/NGL nimel

Fabio Massimo Castaldo

Euroopa Parlamendi resolutsioon Afganistani kohta, täpsemalt poiste väidetava seksuaalse kuritarvitamise kohta Lõgari provintsis (2019/2981(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Afganistani kohta, eriti 14. detsembri 2017. aasta resolutsiooni¹,
 - võttes arvesse oma 26. novembri 2019. aasta resolutsiooni laste õiguste kohta seoses ÜRO lapse õiguste konventsiooni 30. aastapäevaga²,
 - võttes arvesse relvakonfliktidest mõjutatud laste küsimustega tegeleva sõprade rühma (Group of Friends of CAAC, rühma kuulub ka Euroopa Liit) 3. detsembri 2019. aasta avaldusi poiste väidetava seksuaalse kuritarvitamise kohta Lõgari provintsis ja sellele järgnenud meetmete kohta inimõiguste kaitsjate vastu,
 - võttes arvesse Afganistani lapse õiguste kaitse seadust, mis ratifitseeriti 5. märtsil 2019,
 - võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse 20. novembri 1989. aasta ÜRO lapse õiguste konventsiooni,
 - võttes arvesse 2019. aasta novembris avaldatud UNICEFi aruannet „The Convention on the Rights of the Child at a Crossroads“ (lapse õiguste konventsioon teelahkmel),
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri 23. märtsi 2018. aasta ja 29. märtsi 2019. aasta aruandeid ÜRO Julgeolekunõukogule seksuaalvägivalla kohta konfliktiolukorras ning 10. märtsi 2019. aasta aruannet relvakonfliktidest mõjutatud laste kohta Afganistanis,
 - võttes arvesse lapse õiguste edendamist ja kaitset käsitlevaid ELi suuniseid, ELi suuniseid laste ja relvastatud konflikti küsimuses ning ELi suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta,
 - võttes arvesse nõukogu 8. aprilli 2019. aasta järeldusi Afganistani kohta,
 - võttes arvesse ELi ja Afganistani partnerlus- ja arengukoostöö lepingut, mis allkirjastati 18. veebruaril 2017,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 144 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 4,
- A. arvestades, et ÜRO peasekretäri 2019. aasta aruande kohaselt, mis käsitleb relvakonfliktidest mõjutatud lapsi Afganistanis, pandi aastatel 2015–2018 Afganistanis laste vastu toime 14 000 rikkumist; arvestades, et surma sai või sandistati vähemalt 12 599 last, mis moodustab peaaegu kolmandiku kõigist tsiviilohvritest; arvestades, et

¹ ELT C 369, 11.10.2018, lk 85.

² Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0066.

mitmes Afganistani provintsis on levinud poiste seksuaalne kuritarvitamine, vägistamine ja ärakasutamine, mida tuntakse *bacha bazi* nime all ja mis kujutab endast laste seksiorjust;

- B. arvestades, et Afganistanis tegutsev ÜRO abimissioon (UNAMA) on teatanud, et pedofiilide võrgustik on seksuaalselt kuritarvitanud 136 afgaani poissi vähemalt kuuest Lõgari provintsi koolist; arvestades, et seni on uurimise käigus leitud üle 100 veebis avaldatud video; arvestades, et vähemalt seitse videotes nähtud poissi on leitud surnult ja viis mõrvati nende pereliikmete poolt;
- C. arvestades, et eliidi mõjukad liikmed, sealhulgas poliitikud ja sõjaväeohvitserid, ostavad või röövivad maapiirkondade vaesunud peredelt *bacha bazi* jaoks poisse, kes on tavaliselt 10–18 aastat vanad; arvestades, et poisid riietuvad naisteks ja esinevad erapidudel tantsijatena, misjärel mehed neid sageli seksuaalselt kuritarvitavad;
- D. arvestades, et sellesse on kaasatud Lõgari provintsi koolidirektorid, õpetajad ja kohaliku võimu esindajad; arvestades, et seksuaalvägivalla eest karistamata jätmine on tavaline, kuna kuritegude toimepanijad on sageli kõrgetel ametikohtadel, ohvrite peredes ja kogukondades valitseb umbusk ja väärtushinnangud seavad perekonna au lapse isiklikest huvidest kõrgemale;
- E. arvestades, et vägistamise ja seksuaalse ärakasutamise läbielanud Afganistani lastel on väga harva võimalus saada õiguskaitset või toetust; arvestades, et on andmeid pigem vastupidisest olukorrast: seksuaalsest kuritarvitamisest teatanud laste füüsiline ja psühholoogiline traumeerimine jätkub, sest neile saab sageli osaks edasine väärkohtlemine, häbimärgistamine, põlu alla langemine ja isegi surm kuriteo toimepanijate, ametivõimude, relvarühmituste juhtide või oma pereliikmete käe läbi;
- F. arvestades, et Lõgari noorte sotsiaal- ja tsiviilamet uurib olukorda piirkonna teistes koolides; arvestades, et ilmselt on Lõgari provintsis veel tuhandeid *bacha bazi* ohvriks langenud poisse;
- G. arvestades, et Afganistani karistusseadustikku uuendati 2018. aastal ja laste seksuaalne kuritarvitamine kriminaliseeriti; arvestades, et 2019. aastal võtsid Afganistani ametivõimud vastu lapse õiguste kaitse seaduse; arvestades, et endiselt on raskusi nende sätete jõustamisega, millega kriminaliseeriti värbamine, värvatud laste kasutamine ning seksuaalvägivald ja laste ärakasutamine;
- H. arvestades, et riiklik julgeolekuasutus pidas meelevaldselt kinni Lõgari noorte sotsiaal- ja tsiviilametis töötavad inimõiguste kaitsjad Mohammad Musa Mahmudi ja Ehsanullah Hamidi, kui nad olid teel kohtuma ELi suursaadikuga Kabulis; arvestades, et mõlemad vabastati 27. novembril 2019 ja nende turvalisus on endiselt kaheldav; arvestades, et need kaks inimõiguste kaitsjat on varem saanud sotsiaalmeedias ähvardusi, mõned neist riigiametnikelt; arvestades ka seda, et provintsikuberner ähvardas neid valeinfo levitamise eest karistada;
- I. arvestades, et Afganistani ametivõimud ja relvarühmitused ründavad üha sagedamini

Afganistanis tegutsevaid inimõiguste kaitsjaid ning nad peavad taluma ahistamist, hirmutamist, ähvardamist ja vägivalda; arvestades, et Afganistani valitsus on korduvalt jätnud inimõiguste kaitsjate vastu suunatud rünnakud uurimata;

1. mõistab hukka poiste laialt levinud ja jätkuva seksuaalse kuritarvitamise ja orjadena pidamise Afganistanis; avaldab ohvritele täielikku toetust ja kaastunnet; väljendab suurt muret poiste vastu suunatud sügavalt juurdunud seksuaalse kuritarvitamise laia leviku, selle toimepanijate karistamatuse ja ohvrite kaitsetu seisundi pärast;
2. tunnustab Afganistani ametivõimude hiljutist reaktsiooni ja püüdu nende tegude eest vastutajad välja selgitada ja kohtu alla anda; tuletab ametivõimudele meelde, et inimõiguste kaitse poliitika keskmes peab alati olema laste ja teiste vähekaitsitud rühmade kaitse, ning kutsub Afganistani kesk- ja kohalikke asutusi üles jätkama aktiivsete meetmete võtmist *bacha bazi* tava kaotamiseks riigis;
3. väljendab sügavat kahetsust selle pärast, et seksuaalse kuritarvitamise juhtumid leidsid väidetavalt aset koolides, usaldusväärsetes ja lugupeetud institutsioonides, ning neid panid toime õpetajad ja koolijuhid, kellel on väga suur mõju oma õpilastele ning suur vastutus nende vaimse ja psühholoogilise arengu eest;
4. kutsub Afganistani valitsust üles viivitamata peatama seksuaalse kuritarvitamise ja vägivalda juhtumitega väidetavalt seotud isikute ametikohustuste täitmise kuni uurimise lõpuni ning pakkuma ohvritele ja nende perekondadele vajalikku meditsiinilist, psühholoogilist ja sotsiaalset tuge;
5. kutsub riigiprokuratuuri üles algatama Lõgari provintsis poiste vastu suunatud seksuaalse kuritarvitamise ja vägivalda süüdistuste sõltumatut ja erapooletut uurimist, millega tagataks ohvrite õigused ja kaitse; tuletab meelde, et kuna süüdistusi on esitatud ka üksikisikute vastu riigi ametiasutustes, tuleks uurimine läbi viia koostöös rahvusvaheliste organitega, sealhulgas UNAMAg, ja täiesti läbipaistvalt;
6. nõuab tungivalt, et Afganistani ametivõimud looksid viivitamata kaitse- ja aruandlusmehhanismi organisatsioonide ja advokaatide jaoks, kes teatavad laste õiguste rikkumistest ja teevad need avalikuks; nõuab tungivalt, et Afganistani ametivõimud seaksid sisse riikliku ohvriabitelefoni spetsiaalselt laste õiguste rikkumiste puhuks;
7. kutsub Afganistani ametivõime üles kasutama täiel määral ära laste õiguste kaitset käsitlevat riigi ja rahvusvahelist õigust; nõuab tungivalt, et Afganistani ametivõimud rakendaksid täielikult 2018. aasta uut Afganistani karistusseadustikku ja 2019. aasta lapse õiguste kaitse seadust, et tagada täielik vastutus laste seksuaalse kuritarvitamise ja lastevastase vägivalda juhtumite eest;
8. nõuab tungivalt, et Afganistani valitsus alustaks üleriigilist kampaaniat, mille eesmärk on teavitada ühiskonda *bacha bazi* keelustamisest ja alaealiste õigusest kaitsele füüsilise väärkohtlemise ja seksuaalse kuritarvitamise eest; rõhutab, et üksnes õiguskaitse ja teemakohase hariduse kombineerimisega on võimalik saavutada Afganistani ühiskonnas vajalikud kultuurilised muutused selle tava kaotamiseks; nõuab, et nendes

jõupingutustes seataks esikohale *bacha bazi* tava ohvrite häbimärgistamise kaotamine ja välditaks nende tõrjumist kogukonna poolt, väljaheitmist perekonnast või tapmist;

9. avaldab Mohammad Musa Mahmudile, Ehsanullah Hamidile ja kõigile Afganistani inimõiguste kaitsjatele tunnustust tubli töö eest, mida nad teevad ühes maailma kõige ohtlikumas keskkonnas, kus neid ähvardavad riiklikud ja valitsusvälised osalejad ning nad ei saa vajalikku kaitset, et teha oma tööd kättemaksu kartmata; rõhutab, et Afganistani ametivõimud peavad igas olukorras tagama, et inimõiguste kaitsjad saavad teha oma tööd ähvarduste, hirmutamise ja takistusteta;
10. nõuab Afganistanile antava ELi rahalise abi suuremat kontrolli ja järelevalvet, tagamaks, et antava eelarvetoetusega edendatakse tegelikult keskkonda, mis soodustab inimõiguste kaitset ja edendamist;
11. nõuab tungivalt, et Afganistani ametivõimud tagaksid Mohammad Musa Mahmudi ja Ehsanullah Hamidi turvalisuse; kutsub ametivõime üles vabastama viivitamata ja tingimusteta kõik inimõiguste kaitsjad, meelsusvangid ja ajakirjanikud, keda peetakse kinni või kes on süüdi mõistetud üksnes väljendusvabaduse ja rahumeelse kogunemise õiguse kasutamise eest;
12. kutsub riigiprokuratuuri üles algatama sõltumatut ja erapooletut uurimist nende kodanikuühiskonna liikmete meelevaldse kinnipidamise küsimuses, kes vahistati pärast seda, kui nad olid teatanud seksuaalse kuritarvitamise ja vägivalda juhtumitest, ning kes vabastati mitu päeva hiljem;
13. kutsub ELi liikmesriike, kellel on Afganistanis diplomaatilised esindused, ja nende kohapealseid arenguagentuure üles abistama ametivõime ja kohalikke kodanikuühiskonna osalejaid, kes töötavad Afganistani ühiskonnas *bacha bazi* tava kaotamise nimel;
14. kutsub ELi liikmesriike, kellel on kohapeal diplomaatilised esindused, üles täielikult rakendama inimõiguste kaitsjaid käsitlevaid ELi suuniseid ning kinnipeetavaid inimõiguste kaitsjaid igati toetama, sh vanglate külastamise ja kohtuprotsesside jälgimisega; tuletab meelde, kui oluline on, et ELi delegatsioon ja ELi liikmesriigid rakendaksid täielikult lapse õiguste edendamist ja kaitset käsitlevaid ELi suuniseid ning ELi suunised laste ja relvastatud konflikti küsimuses;
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi inimõiguste eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Afganistani valitsusele ja parlamendile.